

Krzysztof Waławiec III miejsce 2023 r.

Poetka

Scyna: na ścianie szkolno tabula, po bokach para bankow ułożonych w rzyndach. Na postrzodku scyny zaroz kole widownie wielkie szklanne, dwuskrzydłowe dźwyrze do korzon otwarte, iże krzydła wystowajom całkim przed scynom w kerunku widownie.

Aktory majom oblyczone t-szyrty z obrozkiym i/abo szkryftym, Piyrszy aktor:

Stołek - lilowo, drugi: Biorko - jasnomodry, czeci: Okno - strzybrno, czwarty:

Monitor - beżowo. Stołek na t-szyrcie mo obrozek z zofom i szkryftym STOŁEK,

Biorko – ze stołym i szkryftym BIORKO, Okno (yno) ze szkryftym ÔKNO, Monitor

ze szkryftym MŌNITŌR. Pora inkszych statystow (zglyndnie zaproszonych

oglonoczow na scyna) je w biołych

t-szyrtach – bez szkryftow, bez obrozkow i bez role, siedzom se na zŏli na scynie za bankami, fest a fest zoglondajom sie.

Naprzód, na chwila aktory odegrowajom mimiczno godka, tyż gestykulujom -

tak coby sprowić wraźynie, coby zasugerować oglonoczowi, że nastympujoncy dialog je fragmyntym inkszej, niyskończonej dycki godki, kero je dalij kludzono.

STOŁEK

Eli szpetno kobyta niy może pisać wiyrszów?

BIORKO

(dżaźni sie)

A eli faszysta abo faszystka - może?

MONITOR

Co to za pytani. Prosza was Prosza, dejcie pokój.

STOLEK

Jo myśla, że ja! No a ty Monitor, jako myślisz?

MONITOR

Nooo,..., myśla, że niy mo to znaczynio.

STOLEK

To inakszyj, eli szpetno kobiyta może ostać wielkom i uznanom poetkom? Takom z piyrszych stron cajtungów?

MONITOR

Co to znaczy szpetno kobiyta? Niy ma szpetnych kobiyt. He, he. A okrom tego jake mo znaczynie wyglond, jake mo znaczynie to co zewnyntzne przy czystym piynknie poezyje. Jo myśla, że żodne...

BIORKO

A eli ożyniły by sie pon ze szpetnom kobiytom? Takom co sie Monitorowi niy podobo?

MONITOR

Jo w cołkości bych sie niy ożyniły.

BIORKO

Ale keby. Wyenklerujcie se. Tak yno na schwol pytom?

MONITOR

Suhej Biorko, niy trefiyli my sie sam, coby my godali o mie, ale coby czytać i interpretować wiyrsz piyknyj poetki.

BIORKO

No i widzi pon?

MONITOR

Co?

BIORKO

Godo pon o piyknyj poetce, a niy o piyknyj poezyje tyj poetki.

MONITOR

A to niy mo znaczynio!

STOLEK, BIORKO, OKNO – Chórym.

MOOO!

STOLEK

Mo! Bo w cajtungach pizsom niy o jeji piyknyj poezyji, ale o tym jak wyglondała, z kim sie trefiała, kaj bywała i co miała oblyczone!

(Monitor zruszo ramionami siodo na fynsterbrecie)

OKNO

(Okno mo feler godki – rotacyzm, reranie. A wiyncyj wyrażo sie za zorta nijako, ale roz godo głosym kobyty, a raz chopa)

Kaj! Wynocha mi stond! Niy przizwolyloch ci na mie siodać.

(ciszyj, do sia)

Paciulok jedyn!

(Monitor odskakuje, stowo pod tabulom)

BIORKO

A ty Okno, ty byś sie chajtnyło ze szpetnom poetkom?

OKNO

Niy wiyom. Niy wiyom eli bych sie chajtnyło, eli bych sie ożyniyło. Ale, ..., to zależy od jeji poezyje. Hm, myśla, żeee ja.

STOŁEK

(Stołek idzie blisko siedzonego na bance Biorka)

Biorko, ty gupieloku! Suchej mie teroski. My niy godomy sam o żyniaczce! Godomy sam o poezyje!

MONITOR

No tóż prawie. Czytejmy.

(Monitor zaczyno czytać wiyrusz - piyrsze rzondki)

„Uśpiynie”

Przijdzie zwontpiynie, ale przedtym uciycha

Uśpiono, ukojono przajaniym tkliwym.

Ciepło zmysłowyj izby

Światłym ogrzeje mie od postrzodka,

Połomie, poczasko czonki.

Dusza chlipie z uciechy.

A zaraz za oknym sztreka gładko,

Kamiyń przy kamiyniu,

Ciało przy ciele. Parzi lodowato.

(...)

OKNO

Mie sie podobo ta niywinowatość, świeżość i wieloznaczność.

Fragmynt, kaj godo o świetle przenikajoncym jeji istniynie,

ogrzywajoncym jeji dusza i - niy bojmy sie tego pedzieć – o ciepłe emanujoncym z jeji łona.

(mocne żółte światło reflektora na scyna)

MONITOR

Ja - cielesność mo wielke znaczyne w tym wiyrzu.

OKNO

Piykny.

BIORKO

(trocha jakby nierychtyk)

Fto?

(po chwile)

Eli idzie odtargać poezyje od poety?

STOLEK

Ono zaś swoje! Słowo! Słowo! Słowo! – yno to sie rachuje!

Czytomy i godomy sam o poezyje, to som zajyćcia z poezyje!

(ciszyj)

Gupek!

MONITOR

Proszę was... . A jak wy myślicie? O wiyrzu - mo się rozumieć?

(zwraca się do widowni, czeka (za dugo))

BIORKO

Pewnikym słowo w poezyje mo najwyższe znaczenie, ale przeca bez jej poezyjo przeziero jej kobiycość. Widać jom w każdym zdaniu. Zresztom jej śmierć tak darymno tyż mo wpływ na odbior wiyrza, je jak przepowiydź tragedyje.

STOŁEK

Ale obejrzyjcie, żodyn w przeszłości niy zachwycoł się jej poezyjom, wszyscy yno godali – a mieli recht – że je zachwycajonco gryfno.

MONITOR

No prawie. Eli tak je richtych?

OKNO

Krom tego, jo czuja, jo słysza... . Czuja ciepło jej słow, jak ode matki.

STOŁEK

Jak ode żony, kierej nigdy niy bydziesz miało.

(żółte światło gaśnie)

OKNO

A skond wiysz, może byda mieć?

MONITOR

Ftoś jeszcze? Może chce pedzieć, ..., coś

(po chwile cichości)

Eli coś wom jeszcze sie co podoba? Eli co jeszcze je, na co chcieli
byście swrócić uwoga?

(stowo we dźwiryzach obrócony do widownie, dźwigo rynka w geście zachynty,
macho dłoniom, „wyciongo” z nich odpowiydź. Odwraco sie do Biorka, idzie
doń)

A może prawie niy znojdujecie obmiyłowanio w tym wiyrszu?

(cichość)

Wobec tego...

(godo dźwigniyntym głosym)

Uwożocie, Hm. Eli uwożocie, że mo znaczynie to, że poeta boł
kobiytom?

BIORKO

(szkamro z naciskym)

Ja.

OKNO

(stowo we dźwiryzach, opiyro sie o roma, nachylo sie i zmiynionym niskim
(myskim) głosym, kiwo gowom na „ja” – tak choby przekonywało oglondocy)

Jo je żech, ..., my som na JA!

(odtond Okno roz godo niskim (mynskim) głosym, a roz babskim - kce pokozać nieuzdanie).

MONITOR

Czymu godosz my?

OKNO

(odwroco sie do Monitora, durch stoi we dźwiyrzach i godo niskim (mynskim) głosym)

Bo je nos moc.

MONITOR

Aha. A za czym na ja? He, he.

OKNO

(zoglondo sie na lewo rynka)

Ona prawi,..., że na ja za tym, za czym reszta je na niy.

(po chwile, zoglondo sie na prawo rynka)

A on iże: niy.

(odwroco sie i dziwie sie na widownia)

Ale on łgo jak dycki. To znaczy, że: ja.

MONITOR

Ale za czym?

OKNO

Za tym, iże mo znacynie płeć. Iże mo znacynie to, że poeta je, abo była kobytom. Mo znacynie fto pisze wiyrsz i jak wyglondo - tak eli

śmak, eli jeszcze inakszyj na opak. Som jego powłoki fajne eli szpetne, eli je piykny eli można niy,..., je dziwoki.

(Okno idzie bliżyj Monitora i skazuje go palcym, godo ciszyj)

Tak jak pon.

MONITOR

(Monitor obmijo okno, idzie ku dźwierzom, dźwigo lewo rynku i ryczy znerwowany)

Jo se wypraszom! Niy ma żech dziwoki! Yno mom srogo gowa. Sroge oczy i nos! I srogo gymba, coby gośno pedzieć wom yjzle! Teroski som my na zajyńciach z literatury! Z poezyje! I godomy sam o wiyrszu. A niy o tym jak fto wyglondo. I co mo w gowie na tymat tego jak fto wyglondo.

OKNO

Wyboczcie panoczku. Tak samo, jakosi zy mie wylazło. To wina Biorka, to ono piyrsze,..., to ono zaczło. Niy chciałom,... . Wyboczcie.

MONITOR

No dobrze, wrocejmy do lekcyje.

STOLEK

(do Okna)

Ale jako! Ale jak to je, że przistowosz sie i we tym samym czasie niy przistowosz sie. I z czym tak naprowda. Potraciłach żech sie. Już nic niy rozumia.

OKNO

(Okno stowo w dźwierzach w rozkroku na szagich oporach, rynce opiyro wysoko na romie dźwierzzy - jak czowiek wrysowany w koło Leonarda da Vinci, godo (babskim) głosym).

Wy mie je moc elymyntow, je żech kobiytom, tak samo jak je żech chopym. I niy ma w tym nic dziwackigo, tak jak moc je wos, tak moc je wos wy mie. Jo niy musza być takom abo takiym.

MONITOR

To znaczy je wos wiyncyj?

STOŁEK

(znerwowany)

A tyn swoje. Ślepy i guchy na wszyjsko, i choby siyłom wbić co ino nowego do tyj kwadratowyj gowy, to niy pokapi.

OKNO

(we tym samym czasie co Stołek)

Niy musza odpadać.

MONITOR

No dobrze, eli mogymy już wrōcić do lekcycji? Eli może pani wrōcić na plac?

OKNO

(Okno zmiynio postawa, chyto sie romy prostopadle ramionami, noga przy nodze na zoli, odwroco sie bez lewe ramie - jak czowiek Leonardo da Vinci wrysowany w kwadrat i godo niskim (mynskim) głosym do Monitora)

To już je koniec lekcycji.

(Okno odwraco sie do widownie; piykanie sie kłanio)

KŌNIEC